

Inspel från Sveriges Unga Akademis inspel till styr och resurstilldelningsutredningen (STRUT)

En delegation¹ från Sveriges unga akademi träffade utredaren Pam Fredman med kollegor den 18 oktober i Göteborg. Akademin vill med detta inspel förtydliga och utveckla de frågeställningar som diskuterades vid mötet. Inspelet följer samma disposition som utredningens direktiv.

A) Vilka nya principer och former behövs för högskolans styrning?

- Sveriges Unga Akademi (SUA) värnar om lärosätenas autonomi, men det behövs tydliga ekonomiska incitament för måluppfyllelse och kvalitet.
- Utvärderingsmodellerna kommer att vara drivande, därför anser SUA att det är viktigt att utforma dessa modeller efter de mål man eftersträvar, samt att reella ökning av basanslag kopplas till måluppfyllelse.
- Vidare anser vi att hög kvalitet inom kärnverksamheterna forskning och utbildning bör väga tyngst, men att övergripande mål inom jämställdhet och mobilitet också ska vägas in i styrningen.
- Kostnadseffektiv förvaltning vid universitetet bör belönas för att driva utveckling av en ändamålsenlig organisation som stöd till kärnverksamheterna forskning och utbildning.
- På lärosätetsnivå värnar SUA om det kollegiala inflytandet.

B) Utbildning för långsiktig kompetensförsörjning

- För att säkerställa bred rekrytering (med avseende på geografisk, kulturell och socioekonomisk bakgrund) av kvalificerade grundutbildningsstudenter till olika utbildningar, anser SUA att man bör skapa incitament för studenterna. Ekonomiska incitament till lärosätena riskerar att sänka antagningskraven för att öka antalet helårsstudenter (HÅS) och sänka examinationskraven för att öka antalet helårsprestationer (HÅP). SUA tror att det är mer effektivt att försöka öka söktrycket på bristutbildningar än att öka genomströmningen av studenter.

C) En långsiktigt hållbar resursfördelning?

- Sveriges Unga Akademi anser att resursfördelningen bör vara långsiktig, transparent och till allra möjligaste mån endast bygga på utvärdering av kärnverksamheternas kvalitet.
- Basanslagen ska fördelas konkurrensutsatt utifrån tydliga kvalitetskriterier och enligt en successivt ökande rörlig andel. Det måste löna sig att hålla hög kvalitet. Utvärdering av kvalitet inom forskning och undervisning bör så långt som möjligt ske genom mätbara parametrar, tex bibliometri, för att hålla nere arbetsbördan.
- Modellen för resursfördelning bör bygga på utvärdering av forskning och undervisning.
- Vi anser att resursfördelningen inte bör omfatta samverkan. Men om detta ska ske måste samverkan först definieras. SUA föreslår att man ska utgå från fakulteterna/institutionerna på lärosätena och be dem inventera uppgifter som de definierar som samverkan och som bedrivs idag. Man får därmed en relevant och förankrad definition som kan ligga till grund för utveckling av ett

¹ Bestående av Mia Philipsson, Staffan I Lindgren, Kristian Pietras och Anna Wetterbom.

utvärderingssystem. Vidare anser vi att kvalitet och forsknings/utbildningsförankring för samverkan bör värderas högre än kvantitet.

- Samverkan kan inte mätas som en isolerad parameter utan bör vara kopplad till forskning och/eller utbildning. För att samverkan ska vara framgångsrik måste den baseras på forskning/utbildning av högsta kvalitet inom varje fält. Basanslagets eventuella nyckeltal för samverkan bör därför multipliceras med nyckeltal för forskning/utbildning inom relevant fält. Detta är en modell som blir kvalitetsdrivande för kärnverksamheterna forskning och utbildning. Lärosäten som har stark forskning/utbildning inom ett område och dessutom framgångsrikt samverkar inom detsamma blir därmed belönade.